

Innst. 307 L

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra kontroll- og konstitusjonskomiteen

Prop. 121 L (2016–2017)

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Endringer i valgloven (tidspunkt for vedtak om todagersvalg)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår i proposisjonen en endring i valgloven § 9-2 annet ledd om kommunenes mulighet til å vedta å avholde valg også søndag før valgdagen. Endringen foreslås for å rette opp en innskrenkning som følge av en tidligere lovendring i valgloven.

1.2 Bakgrunnen for lovforslaget

På bakgrunn av et representantforslag (Dokument 8:50 L (2014–2015)) vedtok Stortinget den 13. juni 2016 en endring av valgloven § 9-2 annet ledd. Det vises til Innst. 298 L (2015–2016).

Forslaget til lovendring ble fremmet for å fjerne muligheten for at $\frac{1}{3}$ av kommunestyret kan vedta at det holdes valg på søndag før valgdagen i kommunen. Bestemmelsen ble endret til at det nå kreves alminnelig flertall for å vedta at det på ett eller flere steder i kommunen skal holdes valg også søndagen før den offisielle valgdagen, jf. kommuneloven § 35 nummer 1.

Endringen ble vedtatt av Stortinget 13. juni 2016 og sanksjonert i statsråd 17. juni 2016.

Valgloven § 9-2 inneholdt et forbehold om at et slikt mindretallsvedtak må fattes senest samtidig med budsjettet for det året valget skal holdes. Denne fristen ble opprinnelig fastsatt for å sikre at utgiftene

knyttet til todagersvalg skulle kunne innarbeides i årsbudsjettet dersom vedtaket ble fattet av et mindretall, jf. Ot.prp. nr. 32 (2008–2009) s. 42. Dersom et flertall i kommunestyret ønsket todagersvalg, var ikke denne fristen til hinder for at flertallet kunne treffe et slikt vedtak også i valgåret. Lovendringen medførte dermed en innskrenkning av kommunenes mulighet til å vedta å avholde todagersvalg.

Lovforslaget er ikke sendt på høring, da det må anses som åpenbart unødvendig, jf. utredningsinstruksen punkt 3-3 andre ledd.

1.3 Departementets vurdering og forslag

Departementet viser til at lovendringen i 2016 ved en inkurie har fått en negativ konsekvens for kommuner som fatter flertallsvedtak om å avholde valg også på søndag før valgdagen i sin kommune. Departementet kan ikke se hvilke grunner som skulle tale for å innskrenke kommunenes handlefrihet når det gjelder akkurat et slikt vedtak. Departementet mener det er uheldig å innskrenke når kommunestyret ved alminnelig flertall kan vedta å avholde todagersvalg, og at dette er en vurdering kommunene kan foreta selv. Departementet fremmer derfor et forslag om å oppheve valgloven § 9-2 annet ledd annet punktum. Kommunestyret kan da med alminnelig flertall fatte vedtak om todagersvalg også etter at budsjettet for valgåret er vedtatt. Bestemmelsen vil da se lik ut som den gjorde før endringen i 2009, da det ble åpnet for mindretallsvedtak. Det foreslås at endringen trer i kraft umiddelbart.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jette F. Christensen, Gunvor Eldegard og lederen Martin Kolberg,

fra Høyre, Erik Skutle og Michael Tetzschner, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter og Helge Thorheim, fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Venstre, Abid Q. Raja, fra Sosialistisk Venstreparti, Bård Vegar Solhjell, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til Prop. 121 L (2016–2017).

Komiteen støtter forslaget om å oppheve valgloven § 9-2 annet ledd annet punktum, slik at kommunestyret med alminnelig flertall kan fatte vedtak om todagersvalg også etter at budsjettet for valgåret er vedtatt.

3. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i valgloven (tidspunkt for vedtak om todagersvalg)

I

I lov 28. juni 2002 nr. 57 om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre oppheves § 9-2 annet ledd annet punktum.

II

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i kontroll- og konstitusjonskomiteen, den 16. mai 2017

Martin Kolberg

leder

Michael Tetzschner

Ordfører